

Frisch, Camilla
Tel: 010-698 11 31
Camilla.Frisch@naturvardsverket.se

BESLUT
2014-12-08 Ärendenr:
NV-08145-14

Överklagande av Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslut angående skyddsjakt efter varg i Ludvika kommun, länsstyrelsens dnr 218-7341-2014

Beslut

Naturvårdsverket avslår överklagandet.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutade den 10 november 2014 att avslå en ansökan från XX om skyddsjakt efter samtliga vargar i Prästskogsreviret, f.d. Haveröreviret, som delas mellan Gävleborgs, Jämtlands, och Västernorrlands län. Länsstyrelsens beslut motiverades i huvudsak enligt följande.

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns, samt möjlighet till annan lämplig lösning än skyddsjakt. Ansökan har föregåtts av fyra vargngrepp på jakthundar i Prästskogsreviret. I ansökan framgår det att sökanden önskar skyddsjakt på samtliga vargar inom Prästskogsreviret. Av länsstyrelsens genomförda inventeringar finns det i reviret, förutom föräldraparet, minst fem valpar. Hanen utgörs av den så kallade Galvenhanen, en rysk invandrad varg som anses ha en mycket stor betydelse för den svenska vargstammens upprätthållande av gynnsam bevarandestatus och är därför särskilt värdefull ur ett genetiskt perspektiv. Detta enligt yttrande från de sakkunniga verksamma inom det Skandinaviska Vargforskningsprojektet. Att besluta om en sådan omfattande skyddsjakt ser inte länsstyrelsen som en lämplig lösning i paritet med orsakade skador.

Ett alternativ skulle vara att bevilja skyddsjakt på båda föräldradjuret. Dock finns problem att förutse vilka följder detta kan få på de kvarvarande vargarna. Vad som även talar mot sådant förfarande är hanens höga genetiska värde för den svenska vargstammen. Ytterligare alternativ är att genom skyddsjakt

avlägsna ett av föräldradjuren. Jakten skulle då riktas in mot tiken. Här föreligger dock svårigheter att på praktiskt genomförbart sätt utföra en sådan skydds jakt utan att riskera att hanen fälls. Länsstyrelsen anser att det under rådande omständigheter inte är en lämplig lösning.

XX överklagar beslutet den 27 november 2014 och anför att XX vill att Naturvårdsverket prövar detta fall. Länsstyrelsen tolkar lagen fel och experterna drar fel slutsatser.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Beslut om skydds jakt efter varg kan fattas med stöd av 23 a § och 23 b § jaktförordningen (1987:905). Efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada får beslut fattas om sådan jakt. För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas för att förhindra allvarlig skada om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Enligt 23 b § jaktförordningen får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat om det finns stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå.

Naturvårdsverkets bedömning

Förhindra allvarlig skada

Av handlingarna i ärendet framgår att det har skett fyra angrepp där jakthundar dödats inom perioden 28 september 2013–16 augusti 2014. Vid samtliga tillfällen har länsstyrelsens besiktningsmän konstaterat att skadorna orsakats av varg och i ett av fallen att skadorna indikerat att två vargar attackerat samtidigt. Dokumenterade spårlopor, spillningsprover, samt att det vid två av fallen finns DNA-analyser som kunnat knytas till tiken i reviret gör att skadorna kan härledas till vargar i detta revir. Naturvårdsverket bedömer att fyra angrepp av sådan här karaktär kan utgöra allvarlig skada i jaktförordningens mening.

Ärendet gäller dock skydds jakt i ett revir med genetiskt viktiga vargar. Kommissionens vägledning och art- och habitatdirektivets syfte ger vid handen att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen (se Naturvårdsverkets riktlinjer för skydds jakt, s 12). Därmed måste risken för allvarlig skada vägas mot risken att en genetiskt viktig varg fälls. Då de aktuella vargarna är av stor genetisk betydelse kan den skadebild som beskrivs i utredningen och risken för ytterligare skada *i detta fall* inte anses tillräcklig för att kriteriet förhindra allvarlig skada ska anses uppfyllt.

Försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus

Det framgår av handlingarna att hanen i reviret är en rysk invandrad varg som har mycket stor betydelse för den svenska vargstammens upprätthållande gynnsam bevarandestatus. Detta betyder att även de valpar som finns i reviret är värdefulla ur ett genetiskt perspektiv. Även om jakten skulle riktas in på tiken

finns stor risk att fel varg fälls. Risken för att en genetiskt viktig varg fälls är i detta fall stor. Med hänsyn till denna osäkerhet anser Naturvårdsverket att ett beslut att bevilja skydds jakt skulle riskera att försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

Annan lämplig lösning

När det gäller att förhindra skador orsakade av varg på lösa hundar som används vid jakt är de åtgärder som kan vidtas i förebyggande syfte enligt Naturvårdsverkets bedömning begränsade. En av de mest effektiva åtgärderna är att söka av det aktuella området efter varg innan jakten inleds. Det har genomförts i detta fall. Därutöver har jägarna hållit sig i närheten av hundarna. Även om dessa omständigheter tyder på att det inte finns några ytterligare åtgärder att vidta så rör det aktuella fallet genetiskt viktiga vargar varför kriteriet annan lämplig lösning inte blir avgörande för bedömningen.

Slutsats

För att skydds jakt ska kunna beviljas krävs att samtliga tre kriterier är uppfyllda. Naturvårdsverket finner att ett beslut om skydds jakt i förevarande fall riskerar att försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos vargstammen. Naturvårdsverket gör således bedömningen att varghanens och valparnas genetiska värde väger tyngre än intresset att förhindra att ytterligare skador uppstår i detta fall. Överklagandet ska därmed avslås.

Detta beslut får enligt 58 § 1 jaktförordningen inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschefen Gunilla Ewing Skotnicka. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit vilthandläggaren Martin Johansson och juristen Camilla Frisch, den sistnämnda föredragande.

För Naturvårdsverket

Gunilla Ewing Skotnicka

Camilla Frisch

Kopia till:

Länsstyrelsen i Gävleborgs län